

POGLED NA SVOJE DELO

SLIKANICA PAVJE PERO

Marica Škorjanec:

Ure in ure sem v tistih dolgih poletnih dnevih posedala na širokem oporniku ograje, ki je ločevala naš sadovnjak od farovškega dvorišča. Tam so se poleg kokoši spreletavali domači čopasti golobi, race in gosi so se kar naprej odpravljale v dolgih urejenih vrstah proti ribniku, vmes so se košatili prepirljivi purani, a najboljši, prav kraljevski se je med njimi dostojanstveno sprehajal pav Diego. Do vseh se je vedel nekako prezirljivo, ob tem pa razkazoval svoj bleščeči razprti rep. Stopal je počasi, s plesnim korakom se je obračal proti meni; naš očeek so rekli, da vozi kočijo.

Jeseni se je njegova parada končala, jaz pa sem med koprivami in po travniku pobirala izgubljena pavja peresa. Iz nekoliko nostalgичnega spomina na svetlobo pavjih dni mojega otroštva je nastala tudi ta zbirka pesmi. Raztresena peresa, trenutki drobnih novosti v naravi. Opazovala sem živali, spremljala njihove odzive, njihovo vedenje sem primerjala z našim. Videvala sem jih vsak dan, ponosne štorclje, ki so stikale za žabami, skrbne koklje s piščeti, ptiče, ko so se izvalili mladiči – in seveda mačke, igrive in samozavestne, saj smo jih vsi razvajali.

Nekaj teh drobcev se oglašajo v kratkih, večinoma štirivrstičnih pesmicah cikla *Kaj pravijo*. V njih nastopajo mucek in prevzetna miš, napihnjena žaba, zaskrb-

ljena luna, jezni ribič, ki mu je ušla riba, pišče v poletnem nalu, vreščava sraka, grlica, ki si ne more najti gnezda, in utrujeni medvedek.

V drugo skupino sem uvrstila pesmi *Potovanje v daljne kraje*, deželo pravljic in domišljije, to so pesmi za otroka, ki noče spati, in za otroka, ki odhaja na nočno sanjsko potovanje.

Cikel *Pavje pero* vsebuje nekoliko daljše pesmi za nekoliko večje otroke. Med njimi sta *Črna in Bela pesem*, igriva *Žabja mlaka* s štorcljo, ki je hotela v življenju nekaj več, a mora pristati v gnezdu. Pesem *Ko pride Bavbav* izvira iz otroškega doživljanja strahu in reševanja pred njim – z begom na sončne trate varnosti in lepote.

Milena Houška Pavlin:

Pred menoj je slikanica *Pavje pero*, ki sva jo ustvarili skupaj z Marico Škorjanec. Z veseljem jo odpiram in prelistavam. Zdi se mi preprosta, otroku dostopna in radoživa, kot so pesmi in uganke v njej. To je bil tudi najin namen. Pri mnogih slikanicah in otroških knjigah, ki prihajajo otrokom v roke po različnih tehnoloških in tržnih poteh, ostajajo otroci žal večkrat oropani za svoj fantazijski svet. Zato me je pri mojem delu vodila misel, da otroka ne smem podcenjevati. S svojimi ilustracijami mu želim omogočiti, da si ustvari lasten

fantazijski svet. Pri igri, petju, risanju s trenutno čustveno inspiracijo igro vodi otrok sam, pri ilustraciji pa z likovno govorico vodi otroka ilustrator.

Pri ustvarjanju tokratnih ilustracij so me spomini ponesli v moja otroška leta, v svet mojih risb s princeskami; risala sem po različnih pripovedkah in pravljicah, a tudi prizore iz vsakdanjega življenja. Sedaj vem, da sem imela bogato otroško življenje. Želim si, da bi tudi danes otroci bili ustvarjalni.

Z Marico Škorjanec sva se nekajkrat srečali, izmenjali svoja videnja in začela sem ustvarjati. Pri oblikovanju knjige me je vodila želja, naj se odpre na stežaj kot vrata. Otroku naj bo dobrodošlica v njegov fantazijski svet. Prebrala sem besedila najprej sama, nato sem jih čitala vnukom in jih opazovala. Ilustracije za nekatere pesmi in uganke sem že sproti skicirala, osnovni motiv je bil narejen. Pozneje sem jim dodala še kakšno podrobnost. Ostale pesmi pa sem brala še večkrat in v določenem trenutku je iskra ideje preskočila, slika je bila narejena.

Knjiga ima barvno močno naslovnico – da jo otrok pri iskanju takoj najde. Naslikan je pav, da otrok ve, od kod izvira pavje pero. Za ilustracijo sem izbrala akvarelno tehniko. Otroku pomembne podrobnosti sem vnašala pozneje. Eden takih poudarkov je na primer pika. Tako je že samo pavje pero lepo zaradi velike barvne okrogle pike. Ta motiv pike sem nato uporabila pri vseh ilustracijah v knjigi in otrok jih vedno najde. Pike so narisane pri mucu, ki se ima za risa, pike so oči pri žabi, ki je napihnjena kot slon, pri luni so to njene velike oči, pikast je avtomobil pri pesmi o grlici, pikast je ribičev suknjič, najbolj pa so vidne pike pri pavu, ko razširi svoj čudoviti rep. Po teh

podrobnostih bodo šle otroške oči, šle po straneh, s prsti bo pokazal in spomnil se bo besedila. Podobno se pavja peresa, ki jih je na začetku knjige res dosti, pozneje zredčijo in jih mora otrok na posameznih straneh iskati. Pri tem je aktiven, sodeluje pri pripovedovanju besedila in opazuje sliko. Zato sem se odločila, da naj bo tekst na levi strani knjige.

Spraševala sem vnuke, katera ilustracija jim ugaja. Pogovor je stekel med vnuki in menoj na primer pri vprašanju: »Zakaj pa priteče piščanček k mami?« »Poglej slikico, ali ne vidiš temnih oblakov? Bliža se nevarnost, kdo pa ti lahko najbolj pomaga? Mama?« »Aha.« Ali pri pesmi o grlici na vprašanje, zakaj se pritožuje, razložim, da zato, ker nima miru, saj ljudje povzročamo preveč hrupa in mislimo samo nase.

Meni je posebej ljuba pesem *Kresni ples*, zato mi je blizu tudi ilustracija zanj, ki se mi zdi lirična. Opozarja nas, naj ne spregledamo sveta okoli sebe, na primer zvezd na nebu, kresničk v travi, rek, travnikov in dreves. Zato vila venček rož, ki so bile nabrane na travniku, pošilja v svet. Skici je sledil akvarel. Motiv sem naslikala še v oljni tehniki. Slika je velika, imam jo v svoji dnevni sobi, razveseljuje me in nagovarja k nastajanju novih slik na to temo.

Kaj me je pritegnilo pri pesmih in ugankah Marice Škorjanec? Predvsem preprostost, razumljivost, istočasno pa je v verzih polno resnic iz vsakdanjega življenja.

Iskrivost besedil pesmi in ugank me je razveselila in temu so morale slediti radožive ilustracije. Zakaj pa da pav Diego prav Marici Škorjanec svoje zadnje zlato pero? Da bo z njim napisala nove pesmi za otroke.